

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

35 Episcopus consentienti vt quis ab alio ordinetur, non fit praeiudicium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

Sed quia constitutio hæc Sixti V. nimis rigida multis visa fuit, & scrupulos varios tam promouentibus, quam in eis, qui promoti fuerunt, ingenerauit, eam postea Clemens Papa VIII. noua quadam constitutione, quæ incipit. *Romanorum Pontificem*, edita anno Domini 1595. prid. Kal. Martii, ad terminos Sacrorum Canonum, ac Constitutionis felicitis record. Pij Papæ II. quæ incipit. *Cum ex Sacrorum ordinum*, & ad dispositionem decretorum Sacri Tridentini Concilij restrinxit, & reduxit, nec non censuras & penas in eisdem Sixti literis moderatur & tollit.

Circa hæc tamen Bullam moderatoriam Clem. VIII. Notandum est, quod qui in pæn. s. præfatæ Bullæ Sixti V. antequam hæc Clementis VIII. constitutio edita, & promulgata fuerat, inciderunt, a penis illius Bullæ, virtute constitutionis Clementis VIII. non liberantur, sed earum abolitionem, & dispensationem a Summo Pontifice petere, & obtinere tenentur, hæc secus ac si Bulla hæc Clementis VIII. edita non fuisset. Quamuis enim censuras & penas in eisdem Sixti literis contra sic delinquentes, inflictas, moderatur, & aboleat in futurum, antea tamen incurtas non tollit, neque earum abolitionem, aut dispensationem moderatur, vt ex ipsius Bullæ verbis manifestum est.

DECISIO XXVIII.

Ex consilio 27. alias 12.

Episopus licet familiarem suum triennalem, alias sibi non subditum (conferendo ei statim beneficium) ordinate, & illi literas dimissorias ad ordinandum a quocunque dare possit, ex Concil. Trid. sess. 23. c. 9. de ref. super interstitijs tamen temporum præsertim inter Diaconatum & Subdiaconatum, aut Diaconatum & presbyteratum, vt non fertatis illis ordinari possit, dispensare nequit, ex eodem Concil. Triden. sess. 23. c. 11. 13. & 14. quia cum id Episcopus etiam suus superior, & ordinarius facere non valeat, nisi pro utilitate, ac necessitate Ecclesiæ suæ multo minus huiusmodi Episcopus extraneus, cui non est subditus familiaris triennalis, videtur iudicare posse de necessitate, & utilitate ecclesiæ non suæ; præsertim cum potestas ordinandi familiarem suum triennalem non subditum, & dandi literas dimissorias, exorbitans sit a iure communi, & dispensans potestate dispensandi super interstitijs, vt proinde ad illam non sit extendenda, c. Quæ a iure, de regu. iur.

[Hæc doctrina auctoris multo magis certa est post Bullam Sixti V. quæ incipit, *Sanctum & salutare*: relatum supra, vt dispensare valeat super interstitijs temporum, alias non poterit sine licentia Papæ dispensare.]

DECISIO XXIX.

Ex cons. 28. alias 13.

Episopus etsi familiarem suum triennalem ordinate possit, conferendo ei statim beneficium, vt habetur in Conc. Triden. sess. 24. c. 9. de ref. si alias habilis sit, cum eo tamen si sit illegitimus, aut alio modo inhabilis dispensare non potest, aut ad minores ordines, aut ad beneficium etiam simplex habilem facere, cum potestas ordinandi, & potestas dispensandi seu habilitandi ad ordines diuersa sint, & a separatis ab vna ad alteram non fit illatio, ca. Ad audientiam, de decim. nec priuilegia extra casum expressum extendi debent. Porro, de priuilegiis, dist. 3. præsertim cum Concilium Trid. in d. c. 9. non faciat familiarem triennalem subditum Episcopi, cui seruit, nisi quoad collationem ordinum, nec aliam dat ei super illius iurisdictionem, vt ex tenore ipsius constat.

DECISIO XXX.

Ex cons. 29. alias 34.

Obtinens a suo Ordinario literas dimissorias vt a quocunque Episcopo communionem Sedis Apostolicæ habente ad Subdiaconatus ordinem se promoueri facere possit, si, quoniam in dictis dimissorijs nulla fiat mentio tituli, ad quem esset ordinandus pro eius supplemento eodem ordinario ordinandus adeat, qui ei responde-

ri iubet, ne ordines ab alio Episcopo acciperet, eo quod ipse in secundis proximis ordinationum temporibus eos tenere vellet, & cum ordinaret ipse verò dilationis impatiens cum dictis dimissorijs alium Episcopum adeat, qui eum patrimonium habere, & parentes eius diuites esse sciens, ordinem Subdiaconatus ei confert, nec per surreptionem ordinatus est nec suspensus, cum per huiusmodi verba Episcopus eius ordinarius literas dimissorias concessas nequaquam reuocasse censetur, vnde consequenter sine legitima sui ordinarij licentia non est ordinatus.

DECISIO XXXI.

Patrimonium, ad cuius titulum quis ordinatur, licet in rebus immobilibus esse debet, & non in mobilibus, non tamen ob id incurritur pœna, si quis ordinatur ad patrimonium in mobilibus; curare tamen debet sic ordinatus, vt quam primum titulus ille honorum mobilium in bona immobilia ad mentem Concilij Tridentini sess. 2. c. 2. de ref. conuertatur.

DECISIO XXXII.

Ex cons. 30. alias 39.

Episopus laicum alterius diocesis, qui sibi ratione beneficij, vel domicilij non subest, iuste sine licentia Episcopi loci illius ordinare non potest, cum Episcopus non nisi in subditos suos iurisdictionem spirituales habeat, collatio tamen ordinis ab aliquo Episcopo facta, tenet, nec sic ordinatus ad primam tonsuram, vel minores, ipso iure suspensus est, quamuis suspendi potest, cap. 2. de temp. ord. in 6. sic autem ad sacros ordines ordinatus ipso iure suspensionem incurrit, Extrau. cum ex Sacrorum, Pij II. & celebrando ante absolutionem sit irregularis.

DECISIO XXXIII.

Ex cons. 31. alias 7. de filij. præb. in Nouis.

Licet ante Concilij Tridentini confirmationem anno 1564. factam Bulla Pij IV. quæ incipit. *sicut ad Sacrorum*, 1564. constit. 106. Capitulum Sede vacante absolute literas dimissorias ad ordines ab alieno Episcopo suscipiendos dare poterat c. cum nullus, §. Episcopi, de tempo. ord. in 6. post eiusdem tamen Concilij confirmationem eas amplius concedere non potest, vt apparet ex eod. Conc. Trid. sess. 7. c. 10. de ref.

DECISIO XXXIV.

Sicut Episcopus ex iurisdictione ordinaria cum illegitimo ad ordines minores, & beneficium simplex dispensare potest, c. 1. de fil. presb. in 6. ita etiam & Capitulum Sede vacante, cum eodem ad eosdem effectus dispensare valide potest, cum Capitulum Episcopo regulariter in omnibus, quæ sunt iurisdictionis ordinariæ, exceptis casibus expressis, succedat, vt ait Pan. in c. cum olim, de maior. & obed. nec in vlla parte iuris casus dispensandi cum illegitimo a Capitulo excipitur.

DECISIO XXXV.

Ex cons. 34. alias 25.

Habens literas dimissorias a suo Ordinario, vt a quocunque malit Episcopo ordines assumere possit, etiam extra tempora iuris, si Papa id sibi concederet, & etiam si Papa totum negotium sibi remitteret, & Papa concedat, vt possit ordinari extra tempora ab ordinario tantum; talis etiam ab alio, quem a suo ordinario extra tempora ordinari potest; Nam in casu proposito, verba illa *Tantum ab ordinario*, intelligenda sunt, vel ab ordinario, vel ab alio de consensu, & approbatione, & cum dimissorijs eius; eo quod ordinari quem ab ordinario suo, vel ab alio cum dimissorijs, vel de licentia eius, quod propositum similia, & æquipollentia, & in iure communi æquiparata sunt; B. 2. c. 1. &

c. 1. & 2. de temp. ord. in 6. & c. Lugdunensis 9. q. 2. & Cōc. Trid. sess. 23. c. 8. de ref. presertim cum tanta, cur Papa suā gratiam limitauit, vt impetrans ab ordinario suo tantum ordinaretur, sicut ne ordinatio præiudicium fieret; aut Concilio Tridentino vbi supra, statuenti, vt ordines a proprijs Episcopis assumantur, derogaretur: Nihil autem Episcopo consentienti, vt ab alio ordinetur, præiudicatur, cum scienti, & consentienti non sit iniuria, aut dolus cap. Scienti. de regu. iur. in 6. Sed neque Concilio derogatur, cum expresse permittat, vt per rescriptum quis ab alio Episcopo promoueri possit, dummodo probitas, & mores eius a suo Episcopo commendentur.

DECISIO XXXVI.

Ex consil. 5. alijs 7.

36 **O**rdinatus ante legitimam ætatem ad subdiaconatum, Diaconatum, & presbyteratum, illisque vsus ordinibus ante vllam dispensationem, ter suspensus est, & toties irregularitatem incurrit, quoties ordinibus illis vsus sit, ante obtentam dispensationem, & absolutionem. Extra. cum ex Sacram. & ex Nau. in Man. c. 27. nu. 70. & cap. 27. nu. 141. a quibus irregularitatibus nec per Bullam Cruciatæ, nec per alia iubilæa absolui, aut liberari potest, & si beneficium aliquod post incursum irregularitatem, ante eius sublationem ei conferatur, collatio illa propter irregularitatem præcedentem nulla est. Innoc. in c. cum nostris, de concess. præb.

DECISIO XXXVII.

Ex consil. 36. alijs 1. de sacram. non itiner. and.

37 **S**uscipiens ordines sacros, antequam minores suscipisset, & postea minores suscipiens, & iterum maiores, & tandem beneficium, per priorem promotionem ad sacros per factum, solum est suspensus, ita Nau. in Man. c. 25. num. 71. & c. 27. nu. 242. propter iteratam vero sacri ordinis susceptionem, irregularitatem incurrit, c. t. dist. 68. propter quam incapax etiam ad beneficium accipiendum effectus est ex Nau. in Man. c. 27. nu. 246.

DECISIO XXXVIII.

Ex consil. 37. alijs 6. de corp. vitiat.

38 **Q**uamuis iudaster, seu difficulter audiens, presbyter ordinari potest, qui tamen omnino surdus est, presbyter sine peccato ordinari non potest; talis autem ordinatus sine dispensatione, & licentia Papæ Missam solus & sine Ministro respondente celebrare non potest, cum de iure Missæ celebrandæ duo saltem interesse debent, cap. Hoc quoque, de consecr. d. t. & glo. in c. cum nostris, de concess. præb. cum licentia vero Papæ, solum sine Ministro respondente, cum illum audire nequeat, in loco priuato, & secreto celebrare potest.

DECISIO XXXIX.

Ex consil. 38. alijs 40. de Homicid.

39 **Q**ui cum alijs multis auctoritate publica Bannitos insequendo, aliquem illorum occidit irregularis efficitur, nec sine Papæ dispensatione ad ordines promoueri potest, c. fin. de temp. ord.

DECISIO XL.

Ex consil. 39. alijs 3. de filijs presbye.

40 **I**llegitimus obtinens dispensationem a Papa ad Episcopatum suum, vt secum dispenset, & antequam dictus Episcopus commissionem exequitur, prima tonsura iniunctus Canonicatum a Papa impetrat, & tonsuram accipiendo peccat, & canonicatus obtentio inualida redditur; eo quod commissio ad dispensandum, ea non secuta, nihil operatur, & prouiso canonicatus facta illi a Papa non valet, quia in ejus collatione supponitur cum eo dispensatum esse super defectu Natalium, cum tamen dispensatum non sit, sed solum mandatum, vt cum eo ab Episcopo dispenseretur.

DECISIO XLII.

Ex consil. 40. alijs 7. de cler. excom. ministr.

41 **Q**uamuis olim ordinatus extra tempora ipso iure suspensus non erat, sicut nec ante legitimam ætatem ordinatus, sed solum suspendendus sit; c. cum quidam, c. vel non est compos, de temp. ord. hodie tamen vterque ipso iure suspensionem incurrit, Extra. cum ex sacrorum, & Nau. in Man. c. 25. nu. 71. & c. 27. nu. 242. & etiam per factum promotus, & si antequam absoluantur a suspensione acti aliquo proprio ordinis accepti vtantur, irregularitatem incurrunr, d. Extra. cum ex sacrorum, & c. 1. de re iud. in 6. & c. 1. de sent. excom. in 6. super qua irregularitate sic per violationem censuræ incurra, solus Papa dispensat, si non sit occulta; Nam dispensandi facultas, per Concilium sess. 14. c. 6. de ref. Episcopis data, æque ad irregularitates incurras ob violationem suspensionum, ac ob alias causas extenditur; Semel autem irregularis licet grauius peccet celebrando, nouam tamen irregularitatem non incurrit, ex eo solo quod existens irregularis celebret, ex Innoc. in cap. si celebret, de cler. excom. ministr. & Nau. in Man. ca. 24. nu. 194.

DECISIO XLIII.

42 **I**llegitimus licet irregularis sit, c. 1. & si. de fil. presb. non tamen est suspensus, quia nemo suspenditur sine propria culpa, sicut nec aliquis sine propria culpa excommunicatur; interdicitum, autem etiam propter alienam culpam ferri potest.

DECISIO XLIII.

Ex consil. 41. alijs 1. de his qua vi met. causa sunt.

43 **Q**ui ob reuerentiam patris, vel Regis, aut alioquin alterius ordine sacro initiati se consentit, alijs non consenturus, vere ordinatus est; Arg. c. maiores, §. item quantur, de Baptis. cum facta per metum simpliciter voluntaria sint; licet secundum quid inuoluntaria; ex S. Tho. 2. 1. q. 6. art. 6. & Nau. in Man. prælud. 6. nu. 4. & coacta voluntas, voluntas est c. Merito, 1. §. q. 1. vnde vt quis ordinetur satis est consensus non solum absolutus, sed etiam conditionalis illius, qui consentire potest: quamuis non in eo qui non potest consentire, cum & infans incunabilis existens, & amens, sine vilo eorum consensu characterem ordinis suscipere possit; Quoniam aliud est consentire, & aliud dissentire, sicut aliud est velle, & aliud nolle; solus autem dissensus absolutus omnino ordinis assumptionem impedit.

DECISIO XLIV.

Ex consil. 42. alijs 17.

44 **O**rdinatus vique ad Diaconatum inclusive ad titulum patrimonij donati sibi a fratre, & ad preces eiusdem renuncians postea illud eidem fratri suo, & postea sine alia donatione fratris assumens presbyteratum virtute prioris donationis, nec censuram aliquam, nec irregularitatem incurrit, cum id nullo iure cautum sit, renunciatio autem tituli ab ordinato ad Diaconatum ipso iure nulla est, vt ait Concil. Trid. sess. 21. cap. 2. de ref. nec præstat impedimentum, quod iure non sortitur effectum, c. non prætat, de regul. iur. in 6.

DECISIO XLV.

Ex consil. 43. alijs 38.

45 **E**piscopus ab omni suspensione a iure lata, & Papa non reseruata absoluere potest: & consequenter clericum ad alieno sine literis dimissorijs ordinatum a suspensione sic incurra absoluere valet, c. Lugdunensis, 9. q. 2. & comprobatur Concil. Trid. sess. 23. c. 8. de ref. illamque ordinationem in suam iniuriam factam approbare potest.

DECISIO XLVI.

Ex consil. 44. alijs 24.

46 **A**nte legitimam ætatem ecclesiam parochialem obtinens, & post eam adeptam in legitima ætate, & temporibus statutis, cum literis dimissorijs sui ordinarij ordinatus ad ordines sacros ad utrumque illius, peccat,